LINJA-AUTOLIITTO

13.2.2019

Liikenne- ja viestintävaliokunta
Helsinki

Viite: Valtioneuvoston selonteko valtakunnallisen liikennejärjestelmäsuunnitelman valmistelusta VNS 8/2018 vp

LINJA-AUTOLIITON LAUSUNTO VALTAKUNNALLISEN LIIKENNEJÄRJESTELMÄSUUNNITELMAN VALMISTELUSTA

Linja-autoliitto lausuu otsikkoasiasta seuraavaa.

Linja-autoliitto pitää valtakunnallista liikennejärjestelmäsuunnitelmaa erittäin kannatettavana. Suunnitelman lainsäädäntöperusta on kunnossa, ja nyt on kysymys suunnitelman valmistelusta, päätöksenteosta ja toteutuksesta.

Liitto korostaa realistisen liikennejärjestelmänäkymän ja -tavoitteiden laatimista. Valtion, kaupunkien ja kuntien rahoittama väyläverkosto perustuu merkittäviltä osin jatkossakin julkisiin varoihin, joten suunnitelmaan sisältyvien hankkeiden taloudellisia vaikutuksia tulisi erityisesti korostaa. Myös pienet kehittämishankkeet voivat olla tehokkaita ja vaikuttavuudeltaan hyviä.

Liikennejärjestelmän rahoitus kohdistuu verotuksen ja maksujen kautta suoraan tai välillisesti kuluttajiin ja elinkeinoelämään. Tähänkin nähden rahoituksen vaikuttavuuden arviointi korostuu. Olennaista on se, että valmistelu perustuu tutkittuun tietoon ja että arvioinnissa otetaan taloudelliset realiteetit huomioon. Suunnitelman voisi toivoa hillitsevän pelkkiin mielikuviin perustuvien hankkeiden etenemistä.

Valmisteilla olevat hankeyhtiöt ovat hyvä alku uudenlaiseen investointirahoitukseen, mutta ’hyötyjä maksaa’ -periaatteen toteutuminen on mahdollista vain muutamissa kasvukeskuksissa. Verkostoperiaate on vallitseva, ja siihen sisältyvät rakenteelliset alijäämät ovat jatkossakin julkisen rahoituksen varassa. Väyläverkon laajemman yhtiöittämisen edellytys on kuitenkin yrityksen kassavirran muodostaminen julkisen rahoituksen tuen sijaan.

LINJA-AUTOLIITTO

Joukkoliikenteen osalta on korostettava eri liikennemuotojen yhdenvertaisuutta ja erilaisten toimintamuotojen huomioon ottamista. Liikennejärjestelmän ylläpito on tärkeää uusien investointien rinnalla. Esimerkiksi tieverkon kunnossapidon merkitys korostuu, kun väylästö teknistyy ja sääolosuhteet voivat muuttua haastavammiksi.

Konkreettisena ehdotuksena liitto esittää yleisten sidosryhmäkuulemisten sijaan erilaisten työ- ja seurantaryhmien perustamista, joissa muun ohella elinkeinoelämän näkemykset tulisivat aidommin ja konkreettisemmin valmisteluun mukaan. Yksin virkamiesvalmisteluun perustuva valmistelu on omiaan heikentämään myös poliittisen ohjauksen vaikuttavuutta.

LINJA-AUTOLIITTO RY

Mika Mäkilä
toimitusjohtaja